

COURSE PLAN

درس کنترل عفونت

برنامه ریزی درسی درس کنترل عفونت

تهیه و تنظیم

دفتر مطالعات و توسعه آموزش دانشکده دندانپزشکی

با همکاری

اساتید محترم گروه آموزشی
سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی

dentedo@sums.ac.ir
سال تحصیلی: ۱۴۰۱-۱۴۰۲

مقطع : دکترای حرفه ای دندانپزشکی

پیشنیاز : باکتری شناسی نظری

تعداد واحد : ۱ واحد (۵۱ ساعت)

مسئول برنامه : گروه آموزشی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی

نوع درس:

علوم پایه اجباری اختصاصی نظری اجباری اختصاصی عملی اختصاصی اختیاری عمومی کارگاهی کارورزی

* عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱) آشنایی با مقدمات میکروبیولوژی و اصول کلی انتقال بیماری های عفونی
- ۲) آشنایی با راههای انتقال عفونت در دندانپزشکی
- ۳) آشنایی با اصول کنترل عفونت و برخی بیماریهای مهم از نظر دندانپزشکی و اپیدمیولوژی آنها
- ۴) آشنایی با راهکارها و روشهای کنترل عفونت در دندانپزشکی و مراحل حفاظت شخصی
- ۵) آشنایی با اصول شستشو، تمیز کردن، بسته بندی وسایل و روشهای استریلیزاسیون و نگهداری
- ۶) آشنایی با مراحل، مکانیزم، مواد و روشهای ضد عفونی کردن
- ۷) آشنایی با اصول کنترل عفونت در دندانپزشکی ترمیمی
- ۸) آشنایی با اصول کنترل عفونت در اندودانتیکس
- ۹) آشنایی با اصول کنترل عفونت در پروتز و لابراتوار
- ۱۰) آشنایی با اصول کنترل عفونت در رادیولوژی
- ۱۱) آشنایی با اصول کنترل عفونت در ارتودانتیکس
- ۱۲) آشنایی با اصول کنترل عفونت بیمارستانی
- ۱۳) آشنایی با اصول نظارت بر موازین کنترل عفونت، حفاظت شخص و دفع زباله ها

*هدف کلی

آشنایی با مقدمات میکروبیولوژی و اصول کلی انتقال بیماریهای عفونی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تاریخچه ای از بیماریهای عفونی مهم را در پزشکی توضیح دهد.
- راههای انتقال عفونت (هوایی، تماس و...) را نام ببرد.
- عوامل میکروبی عفونت را در دندانپزشکی را تشریح کند.
- مکانیزم بیماری زایی چند بیماری عفونی را توضیح دهد.

*هدف کلی

آشنایی با راه های انتقال عفونت در دندانپزشکی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- راههای انتقال بیماریهای عفونی در محیط دندانپزشکی را نام ببرد.
- ترشحات منتقل کننده بیماریهای عفونی را توضیح دهد.
- وسایل دندانپزشکی که خطر انتقال عفونت بالایی دارند را نام ببرد.
- راههای پیشگیری از انتقال بیماریهای عفونی در محیط دندانپزشکی را بیان نماید
- نحوه ارائه آموزش به بیمار جهت رعایت کنترل عفونت آموزش دهد

*هدف کلی

آشنایی با اصول کنترل عفونت و برخی بیماری های مهم از نظر دندانپزشکی
(از جمله هیپاتیت، ایدز، سل، هرپس و اپیدمیولوژی آنها)

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- بیماریهای مهم و قابل انتقال در دندانپزشکی را نام ببرد.
- اپیدمیولوژی بیماریهای مثل هیپاتیت، ایدز، سل، هرپس را توضیح دهد.
- عامل ایجاد و انتقال بیماری، پاتوفیزیولوژی، علائم و نشانه های بیماریهای مثل هیپاتیت، ایدز، سل و هرپس را توضیح دهد.
- روشهای انتقال این بیماریها را تشریح کند.

- روشهای مفید و موثر در جلوگیری از انتقال این بیماریها را در محیط دندانپزشکی را توضیح دهد.

***هدف کلی**

آشنایی با راهکارها و روشهای کنترل عفونت در دندانپزشکی و مراحل حفاظت شخصی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- روشهای حفاظت شخصی را توضیح بدهد.
- انواع وسایل حفاظت شخصی در دندانپزشکی را نام ببرد.
- موارد نیاز به استفاده از ماسک، عینک، دستکش، گان و ... را توضیح دهد.
- اصول واکسیناسیون در برابر هیپاتیت B را بیان کند.
- راههای جلوگیری از نیدل استیک را نام ببرد.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول شستشو، تمیز کردن، بسته بندی وسایل و روشهای استریلیزاسیون و نگهداری

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- روش صحیح شستشو، تمیز کردن و بسته بندی وسایل در دندانپزشکی را توضیح دهد.
- تقسیم بندی وسایل به سه دسته حیاتی، نیمه حیاتی و غیر حیاتی را شرح دهد.
- روش ضد عفونی و استریل هر کدام از این سه دسته وسایل را توضیح دهد.
- راههای استریل نمودن وسایل در دندانپزشکی را نام ببرد.
- روش صحیح نگهداری وسایل استریل شده را تا زمان استفاده، توضیح دهد.
- انواع دستگاههای استریل کننده را نام ببرد.
- روش استفاده از دستگاههای استریل کننده را توضیح دهد.
- روشهای ارزیابی عملکرد دستگاههای استریل کننده را بیان کند.

***هدف کلی**

آشنایی با مراحل، مکانیزم، مواد و روشهای ضد عفونی کردن

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- تقسیم بندی محلولهای ضد عفونی کننده را نام ببرد
- مواد ضد عفونی کننده مصرفی در دندانپزشکی را نام ببرد
- روش صحیح استفاده از محلولهای ضد عفونی کننده برای آلودگی های سطوح و اثاثیه را توضیح دهد.

- مکانیزم مرگ میکروبی توسط انواع مختلف محلولهای ضد عفونی را بیان کند.
- مزایا و معایب محلولهای ضد عفونی کننده در دندانپزشکی را توضیح دهد.
- نحوه صحیح آماده سازی و نگهداری انواع محلولهای ضد عفونی را شرح دهد.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت در دندانپزشکی ترمیمی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وسایل اختصاصی بخش ترمیمی را نام ببرد.
- نکات اصلی در خصوص رعایت کنترل عفونت در دندانپزشکی ترمیمی را توضیح دهد.
- راه استاندارد استریل نمودن توربین و هندپیس ها، فرزهای ترمیمی و سایر وسایل ترمیمی را بیان کند.
- چگونگی کنترل عفونت در هنگام ترمیم آمالگام، کامپوزیت و ... را تشریح کند.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت در اندودانتیکس

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وسایل اختصاصی بخش اندودانتیکس را نام ببرد.
- روش صحیح شستشوی، ضد عفونی و استریل‌زاسیون فایلها، فرزها و سایر وسایل اندو را توضیح دهد.
- چگونگی رعایت کنترل عفونت در حین تهیه رادیوگرافی حین کار را توضیح دهد.
- رابردم و کاربرد آن را بیان کند.
- چگونگی کنترل عفونت در هنگام انجام اندو را تشریح کند.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت در پروتز و لابراتوار دندانپزشکی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وسایل اختصاصی بخش پروتز و لابراتوار را نام ببرد.
- نحوه صحیح ضد عفونی نمودن وسایل نیمه حیاتی (قالب، کست گچی، پروتز دندانی) در پروتز و لابراتوار توضیح دهد.
- نحوه صحیح ضد عفونی نمودن وسایل غیر حیاتی (آرتیکولاتور و ...) را در پروتز و لابراتوار بیان کند.
- محلولهای ضد عفونی کننده مناسب جهت انواع مختلف مواد قالب گیری را نام ببرد.
- روش صحیح انتقال قالب گرفته شده از دهان بیمار از مطب به لابراتوار را تشریح کند.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت در رادیولوژی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وسایل اختصاصی بخش رادیولوژی را نام ببرد.
- روش ضد عفونی و کنترل عفونت در کار با دستگاه رادیوگرافی (معمولی و دیجیتال) را شرح دهد.
- روش ضد عفونی و کنترل عفونت را در مورد تجهیزات ظهور و ثبوت و باز کردن فیلم را بیان کند.
- سطوحی که در کارهای رادیوگرافی آلوده می شود را نام ببرد.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت در ارتودنسیکس

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- وسایل اختصاصی بخش ارتودنسی را نام ببرد
- روش محافظت شخصی را در هنگام انجام فعالیت ارتودنسی شرح دهد.
- روش صحیح تمیز و استریل نمودن ابزارهای ارتودنسی را بیان کند.

***هدف کلی**

آشنایی با اصول کنترل عفونت بیمارستانی

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- استراتژی های راهبردی برای کنترل عفونت در بخش های مختلف بیمارستان را نام ببرد.
- روش تمیز و ضدعفونی کردن سطوح بیمارستانی را شرح دهد.
- شیوه صحیح استریلیزاسیون و ضدعفونی وسایل بیمارستانی را بیان کند.
- روش های حفاظت شخصی برای پرسنل بیمارستانی را لیست نماید.

*هدف کلی

آشنایی با اصول نظارت بر موازین کنترل عفونت، حفاظت شخصی و دفع زباله ها

➤ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- روش های مختلف استریل کردن ابزار و وسایل مورد استفاده در دندانپزشکی را توضیح دهد.
- روشهای مختلف پایش دستگاههای مورد استفاده را توضیح دهد.
- از موازین قانونی مرتبط با کنترل عفونت در دندانپزشکی در ارتباط با دستگاههای استریل کننده را توضیح دهد.
- انواع زباله های دندانپزشکی را نام ببرد.
- شیوه صحیح دفع انواع زباله های دندانپزشکی را شرح دهد.
- روش استفاده و دفع safely box از مطب را توضیح دهد.
- شیوه صحیح دفع خون و سایر مایعات بدن را از مطب دندانپزشکی شرح دهد.
- نحوه دفع دندان خارج شده از دهان بیمار را از مطب استفاده از آن برای آموزش توضیح دهد.

◇ روش آموزش (یاددهی-یادگیری):

سخت‌خوانی کلاسیک ، سخت‌خوانی تعاملی ، آموزش و بحث در گروه‌های کوچک Small group ، آموزش بر پایه حل مسئله PBL ، آموزش آزمایشگاهی ، آموزش کارگاهی ، آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی Skill lab ، آموزش کلینیکی ، Role Playing یا Role modeling ، Self study ، ژورنال کلاب ، کنفرانس درون بخشی و یا بین بخشی CPC ، آموزش مجازی (الکترونیکی) ، دمانستریشن ، Case Presentation ، آموزش گلوله برفی ، آموزش تیمی ، سمینار ، پروژه ، آموزش توسط هم‌تایان peer assisted learning

❖ استراتژی آموزشی:

Discipline Base ، Integration Base ، teacher center ، studentcenter ، Subject Base ، Problem Base ، Hospital Base ، Community Base ، Standard program ، Elective Base ، Opportunistic Base ، Systematic Base

❖ امکانات آموزشی مورد نیاز:

- کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور، دستگاه نمایش فیلم DVD ، CD و فایل محتوای الکترونیکی
- امکان حضور در بخش‌های مختلف دندانپزشکی

❖ مدرسین:

اساتید گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی، گروه پزشکی اجتماعی، گروه بیماری‌های دهان

❖ منابع اصلی درسی:

-Infection control in dentistry karaf & Brittes (2008)
-Infection control & management of hazardous materels for the Dental team. Miller (2010)
-درسنامه کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی) (۱۳۹۱).

❖ نوع ارزشیابی: ارزشیابی تکوینی ارزشیابی تکمیلی

❖ روش ارزشیابی: کتبی و تشریحی Essay ، چندگزینه‌ای (MCQ) ، کوتاه پاسخ ، جور کردنی Matching ، Extended matching ، شفاهی Oral exam ، صحیح و غلط True & false ، نظر استاد Tutor report ، Log book ، پورت فولیو (کار پوشه) ، DOPS ، ۳۶۰ درجه ، آسکی (OSCE) ، آزمون تعاملی رایانه‌ای (Computerized pmp) ، چک لیست ، Mini CEX ، مشاهده مستقیم Directed observation ، پروژه ، Self assessment ، Peer assessment

❖ نحوه محاسبه نمره:

۸۰٪ آزمون پایان ترم، ۱۰٪ فعالیت کلاسی و حضور و غیاب و کوئیز کلاسی، ۱۰٪ انجام فعالیت‌های عملی خواسته شده در پایان هر کارگاه

❖ مقررات درون بخشی:

حداقل نمره قبولی ۱۲ / تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۲ جلسه

❖ جدول زمانبندی

امکانات مورد نیاز	منابع درسی	روش ارزشیابی	روش تدریس	میزان ساعت ارائه	سرفصل مطالب
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با مقدمات میکروبیولوژی و اصول کلی انتقال بیماری های عفونی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۲	آشنایی با راههای انتقال عفونت در دندانپزشکی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۲	آشنایی با اصول کنترل عفونت و برخی بیماریهای مهم از نظر دندانپزشکی و اپیدمیولوژی آنها
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با راهکارها و روشهای کنترل عفونت در دندانپزشکی و مراحل حفاظت شخصی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول شستشو، تمیز کردن، بسته بندی وسایل و روشهای استریلیزاسیون و نگهداری
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با مراحل، مکانیزم، مواد و روشهای ضد عفونی کردن
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول کنترل عفونت در دندانپزشکی ترمیمی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول کنترل عفونت در اندودانتیکس
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول کنترل عفونت در پروتز و لابراتوار
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول کنترل عفونت در رادیولوژی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی و کارگاهی	۱	آشنایی با اصول کنترل عفونت در ارتودانتیکس

کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی (۱ساعت) + کارگاهی (۲ ساعت)	۲	آشنایی با اصول کنترل عفونت بیمارستانی
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید پروژکتور	Infection control (Miller 2010) کنترل عفونت در دندانپزشکی (دکتر مسعود یغمایی)	-کتبی و تشریحی -چند گزینه ای -پاسخ کوتاه	سخنرانی تعاملی (۱ساعت) + کارگاهی (۲ ساعت)	۲	آشنایی با اصول نظارت بر موازین کنترل عفونت، حفاظت شخص و دفع زباله ها

*هر جلسه معادل ۳ ساعت می باشد (ارائه مطالب تئوری و کارگاهی)